

SENIORVRIENDELIJKE GEMEENTEN 'S-HERTOGENBOSCH

22 Maart 2016

Uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) blijkt dat over vijf jaar bijna de helft van de Nederlanders ouder is dan 50 jaar. De Rijksoverheid spreekt van een demografische transitie die grote invloed zal hebben op (de inrichting van) de samenleving. De sterke vergrijzing vraagt om een nieuwe kijk op beleidsthema's als huisvesting, infrastructuur, mobiliteit, gezondheid & voeding, sport & beweging en vrije tijd. Een grote rol is hierin weggelegd voor de 390 gemeenten die Nederland rijk is.

Hoe pakken zij deze verantwoordelijkheid op?

Waar liggen de kansen en waar liggen de knelpunten?

En voor welke uitdagingen staan de gemeenten met het zicht op de toekomst? |

In de rubriek Seniorvriendelijke Gemeenten vertellen beleidsmakers en bestuurders over hoe zij gezond en zelfstandig in hun gemeente vormgeven. Deze keer vulde Ires Libert de vragenlijst in. Zij is sportconsulent bij de gemeente 's-Hertogenbosch.

Hoeveel inwoners in uw gemeente zijn op dit moment 50 jaar of ouder? En hoeveel 70-plussers telt uw gemeente?

50-59 jaar: 21.368 = 14,1%

60-69 jaar: 17.565 = 11,6%

70-79 jaar: 10.149 = 6,7%

80-89 jaar: 4.995 = 3,3%

90+: 851 = 0,6%

Totaal aantal inwoners (150.999) in 's-Hertogenbosch.

Van welke portefeuilles binnen uw gemeente maakt seniorenbeleid onderdeel uit?

De afdeling Sport en Recreatie valt onder de sector BAZ (Bestuurs- Agemene Zaken). Wij richten ons op sport en beweeg aanbod voor senioren. Daarnaast hebben wij voornamelijk raakvlak met seniorenbeleid dat onder MO (Maatschappelijke ontwikkeling) valt, zoals onderwijs, arbeidsmarkt, bouwen, stadsontwikkeling, zorg en participatie.

Kent uw gemeente seniorenbeleid? En, zo ja, is daar een beleidsplan voor gemaakt?

Er is een plan van aanpak genaamd 'S-PORT PLUS waarin seniorenbeleid op beweeggebied uitgewerkt is.

Wat zijn de speerpunten ten aanzien van senioren in dit plan?

Missie: Alle Bossche inwoners (blijven) inspireren, motiveren en activeren om de stap naar (meer) bewegen en/of sport te zetten.

Visie: Sport en bewegen is hét middel om Bossche inwoners en organisaties in hun kracht te krijgen. We zijn ons bewust van onze voorbeeldrol, willen hierin leren en toepassen. Via alle mogelijke netwerken in de stad werken we aan een gezonde, participerende Bossche samenleving.

Eigen verantwoordelijkheid: Sport en bewegen scoort hoog op de maatschappelijke agenda en wordt een steeds wezenlijker bestandsdeel van het gemeentelijk welzijnsbeleid.

Ook partnerorganisaties en zorginstellingen zetten in op preventie. Niet voor niets worden er verbindingen gezocht en onderhouden tussen zorg, welzijn, sport en bewegen om mensen met gezondheidsrisico's naar gezonder en actiever gedrag te begeleiden.

Uitgangspunten bij inzet: We zetten projecten niet in als iets tijdelijks, maar als een begin van een structurele verandering.

Onderscheid proactief en reactief: Proactief zetten we stimuleringsactiviteiten in op de kwetsbare volwassenen vanaf 40 jaar (die niet voldoen aan de beweegnorm) en op mensen

met een beperking. Het beleid is reactief op de doelgroep volwassenen (21-39 jaar) met een beweegvraag.

Actuele thema's en acties: Er is aandacht voor thema's of nog niet-beproefde programma's of tools.

Wijkgerichte inzet: We willen dat iedereen de kans krijgt kennis te maken met en uit te vinden wat sport en bewegen voor hem of haar kan betekenen. We initiëren sport- en bewegingsstimulering in de wijken waar de achterstanden het grootste zijn.

Met welke partijen (binnen en buiten de gemeente) werkt u daarin samen?

We werken hierin intern vooral samen met MO (Maatschappelijke ontwikkeling) valt, zoals onderwijs, arbeidsmarkt, welzijn en participatie.

Op de website www.activeageing.nl onderscheiden we de volgende beleidsthema's die **samenhangen met gezond oud worden: sport & beweging; gezondheid & voeding; innovatieve producten; burgerparticipatie & werkgelegenheid; sociale participatie; huisvesting; mobiliteit & infrastructuur; openbare ruimte & gebouwen** en ten slotte **communicatie & informatie**.

Met welke van deze beleidsthema's onderscheidt u zich van andere gemeenten? Kunt u hier een voorbeeld van geven?

Citytrainer

Een onderscheidend project dat onder ons sportbeleid valt is het Citytrainers-project; De Citytrainers-methode is ontwikkeld voor jongeren, maar wordt nu ook ingezet voor senioren. De essentie is: Prikkel het talent en benut de kwaliteiten van senioren. De methode Citytrainer helpt deelnemers zijn/haar creatieve, sportieve, organisatorische en sociale talenten aan te scherpen en in te zetten. Daardoor wordt de kracht van de stad bereikbaar. Dit maakt Citytrainer tot een 'life changing project'.

Citytrainers zijn inwoners van 's-Hertogenbosch, die door de leergangen "Ik Train mijn Stad" of "Ik Maak mijn Stad", maar ook door praktijkervaring bij een (sport)vereniging, sportaanbieder of (culturele) instelling, in staat zijn om (zelfstandig) sportieve of creatieve activiteiten en evenementen te organiseren en te begeleiden. Een Citytrainer draagt daarmee bij aan creatieve, sportieve en sociale stad.

Voor meer informatie zie www.citytrainersdenbosch.nl

Grieprik acties

Partijen in het veld van gezondheidszorg delen de visie dat het loont om te investeren in een gezonde actieve leefstijl. In de praktijk zijn daarbij de nodige uitdagingen. Ziektes als diabetes, (ernstig) overgewicht, roken, drinken, depressie en bewegen zijn de ziekten en de risicofactoren waar de meeste gezondheidswinst geboekt kan worden. Met het project 'Samen gezond in Noord' hopen we goed aan te sluiten bij gezondheidssituatie en -beleving van de patiënten en hun directe omgeving van het Gezondheidscentrum Noord. De samenwerking met verschillende professionals en bevlogen vrijwilligers en ook ondernemers staat centraal. De gezondheidsmarkt start een uur eerder en eindigt iets later dan de grieprik.

Fitness sociale minima

Dit project biedt sociale minima de mogelijkheid om kosteloos te kunnen sporten. Dit met als doel ze te begeleiden naar een structurele verandering in leefstijl en aansluiting bij regulier sportaanbod. Het sporten wordt begeleid en met zorg gekeken naar de mogelijkheden per persoon.

En op welk thema valt er binnen uw gemeente nog het meeste winst te behalen?

Thema's waar wij binnen sport nog het meeste winst kunnen behalen liggen vooral in actuele thema's, vereenzaming, zoals dementie, sociale minima en vluchtelingenbeleid.

Veel gemeenten geven op hun eigen manier invulling aan het Wmo-beleid en thema's als burgerparticipatie.

Welke succesvolle projecten heeft uw gemeente opgezet?

Binnen de Wet Maatschappelijke Ondersteuning heeft Weener XL (de afdeling Werk & Participatie) als kerntaak het activeren en ontwikkelen van mensen die niet zelfstandig in staat is tot het verrichten van loonvormende arbeid en die kampen met psychische ondersteuningsvragen. Deze doelgroep heeft om verschillende redenen een gestructureerde werkomgeving nodig met (zorg)begeleiding. Het aanbod wordt gegoten in een voorziening voor arbeidsmatige dagbesteding.

Dit is een project van Sport en Recreatie, Maaspoort Sports & Events, sector MO, een aantal sportverenigingen en de afdeling Werk & Participatie van Weener XL. Het project richt zich op het creëren van zinvolle en maatschappelijke nuttig werkplekken bij sportverenigingen voor de doelgroep van zowel de WMO als de Participatiewet.

Op welk project of welke prestatie op het gebied van active ageing bent u het meest trots? Dat het eerste Nationaal Congres Active Ageing in 's-Hertogenbosch plaatsgevonden heeft. De gemeente zet zich actief in om 50-plussers vitaal, actief en betrokken te houden. In het visiedocument "De sociale kracht van de stad 2012 – 2016" formuleert 's-Hertogenbosch hoe eigen kracht, initiatieven en zelforganisatie van inwoners en buurten hier een grote bijdrage aan kunnen leveren.

Oud-wethouder welzijn van de gemeente 's-Hertogenbosch, dhr Geert Sniijders: "Dit noemen wij Zilveren Kracht. De beste manier om gezond en gelukkig ouder te worden is zo lang mogelijk actief te blijven."

Twintig jaar geleden waren er veel VUT-ers onder de 50-plussers en mensen die door reorganisatie zonder werk kwamen te zitten. Nu werkt bijna iedere 50-plusser en is de pensioengerechtigde leeftijd omhoog gegaan. En dat terwijl er ook juist van deze mensen veel verwacht wordt op het gebied van mantelzorg: naar eigen ouders, kinderen en zeker ook naar de kleinkinderen. Natuurlijk zijn inwoners in de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor hun eigen gezondheid. Gezien de grote maatschappelijke verantwoordelijkheid voor deze generatie willen wij hen als gemeente echter faciliteren en ondersteunen actief en vitaal te blijven.

In 's-Hertogenbosch zetten ouderenorganisaties zich in om deze "Zilveren Krachten" bewust te maken van hun talenten en te stimuleren dat zij actief blijven of worden als vrijwilliger of mantelzorger.

Wat ziet u als de grootste uitdagingen op dit terrein in de nabije toekomst?

Bereiken van de meest kwetsbare doelgroep zoals mensen met een beperking, laag inkomen, beperkt sociaal milieu. De uitdaging zit met name in een goed samenwerken met organisaties die deze doelgroep treffen zoals wijkverpleegkundige en huisartsen.